

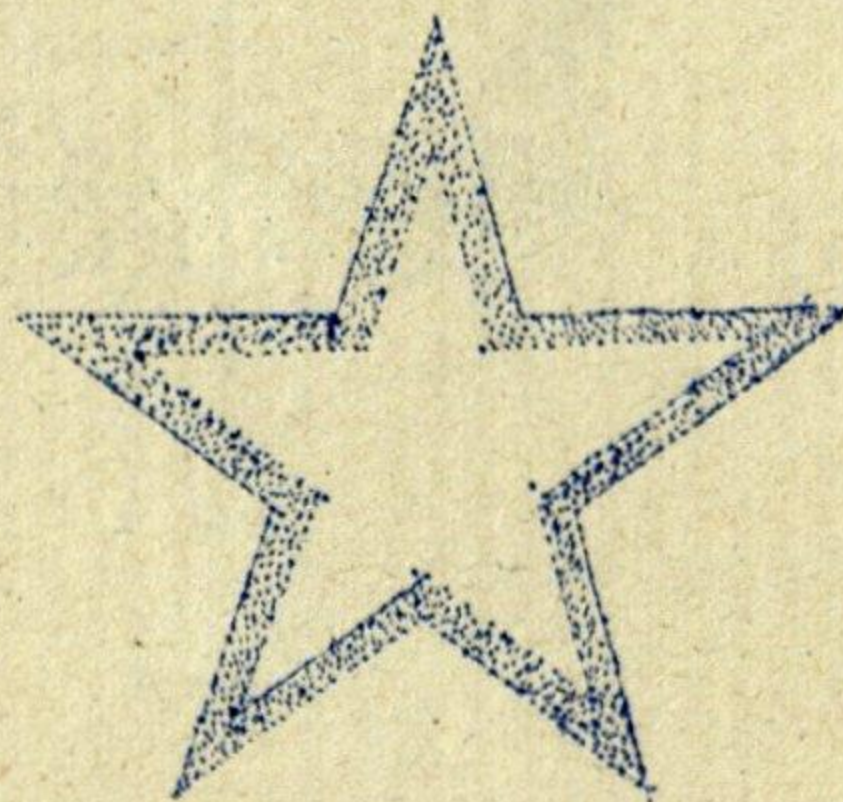
Pri 2033

Slovenka

Leto II.

St. 5.

Maj 1944.

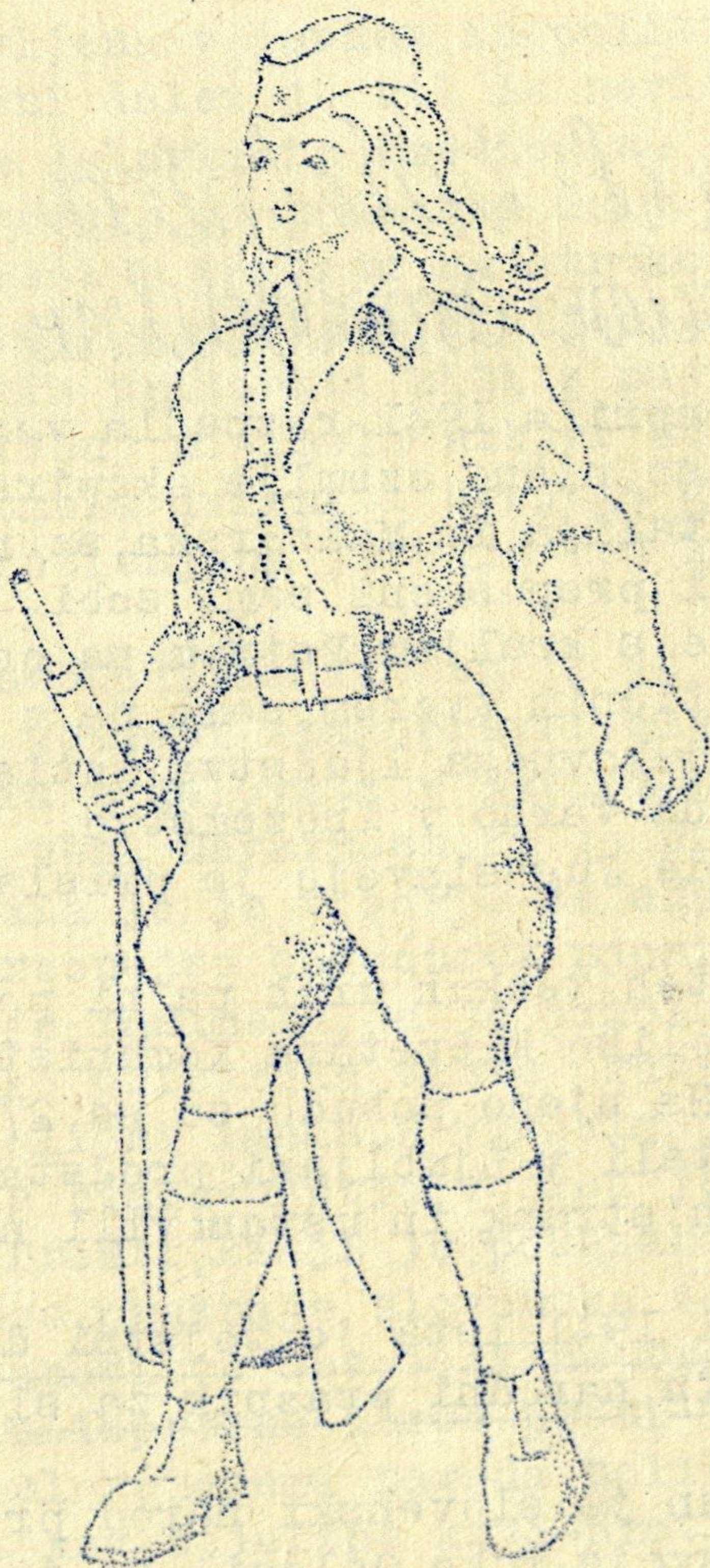
GLASILO SLOVENSKE PROTIFASISTIČNE ŽENSKÉ ZVEZE
ZA PRIMORSKO SLOVENIJO.

TEHNIKA

"ŽENA"

DOVERA

27. April triletnica ustanovitve Osvobodilne fronte

Ke jo aprila 1941 razpadla versajska Ju =
goslavija in so njene ozemlje okupirale fašisti =
čne Nemčija, Italija in Madžarska, so narodi Jugo =
slavije ostali prepuščeni sami sebi. Vodstvo =
begunske vlade s kraljem Petrom na celu-jih je =
prodala fašističnim zverem, sama pa z naropanim
in iz zuljev delavnega ljudstva iztisnjenim de =
narjem odšla na varno v inozemstvo.

Za narode Jugoslaveje je prišla velika -
preizkušnja.

Tola v teh težkih urah pa ni pozabila svo =
jega naroda, toliko klevetana Komunistična Parti =
ja Slovenije. Na njeno pobudo so se 27. aprila -
1941 leta sestali v Ljubljani predstavniki vseh
svobodoljubnih strank in ustanovili nase Osvobo =
dilne fronte.

27. april 1941 leta je rejstni dan Osvobo =
dilne fronte in narodni praznik za slovenski na =
rod.

Na ta dan je slovenski narod prevzel la =
stno usodo v svoje roke. Odločil se je za neiz =
prosen boj proti smrtnemu sovražniku vsega clo =
vestva- fašizma. Narod hlapcev je postal narod
borcev. Osvobodilna fronta je organizirala parti =
zansko vojsko, v katero so ttrumoma stopali naj =
boljsi sinovi slovenskega naroda.

OF je klicala pod svoje okrilje vse poste =
ne Slovence in Slovenke. Klicala je mladino, kli =
cala je zene. Vse do tega dne je bila slovenska -

žena zapostavljena v javnem in političnem življenju; njen glavni delež je bil le nevidno trpljenje. Slovenska delavka in kmetica se je znojila od jutra do večera, po končanem delu pa so ji begale glavo misli o pogledu na otroke; vedela je, da jih čaka isto, prav tako življenje. Svojih pravic si ni mogla priboriti niti z največjim trudom. Kako tudi? Saj ni imela nikjer odločilne besede, saj ni smela dvigniti svojega glasu na nobenem mestu. Potisnjena je bila med kuhinjske zidove.

Sele osvobodilna fronta ji je dopovedala, da mora žena postati enakopraven član človeške družbe, da mora sodelovati v javnem življenju. Ona je prikazala ženi nevarnost, ki je pretila od fašizma. Poklicala jo je v borbo za enakopravnost, v borbo za srečnejšo bodočnost njenih otrok. Slovenska žena je razumela, da je prišla tista ura, ko si bo lahko priborila tiste pravice, ki jih do sedaj se nikoli ni imela. Z visokim poletjem je šla v borbo, s hvaležnostjo v srcu je sledila osvobodilni fronti, ki ji je pokazala pravo pot.

In danes praznuje slovenska žena tretjo obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte. Praznuje jo v okviru neizprosne borbe proti tistim, ki so prizadejali slovenskemu narodu toliko gorja, ki so krivi potokov nedolžne krvi - proti nemskim banaditom in domacim izdajalcem, ki za južezove grose prodajajo svoj narod nemskemu fašizmu. Danes pa lahko z veseljem in ponosom gledamo na uspehe, ki jih je dosegla slovenska žena v teku triletna narodno osvobodilne borbe. Iz delavk in kmetic so postale junaske borke, politične delavke, enakopraven član človeške družbe.

Osvobodilna fronta je dala slovenski ženi enakopravnost. Na vsem osvobojenem ozemlju so

vršijo volitve v Krajevno narodno osvobodilno odbore in Okrajne skupščine. Slovenska žena in dekle stopajo prvič v zgodovini na volišče in odločajo o ureditvi svoje vasi, okrajev, pokrajin, naše domovine. Naše žene enakopravne z moškimi -- tovariši vestno vršijo posle v Narodno osvobodilnih odborih, odborih OF in gospodarskih komisijah. Naša žena ne odloča sama o svojibljizni bodočnosti, odloča o bodočnosti vsega slovenskega naroda v okviru bodoče demokratične in federativne Jugoslavije.

To pravico pa nam je mogla dati samo Osvobodilna fronta, katere triletnico praznujemo letos se pod fašistično peto, prihodnjo pa bo slovenska žena praznovala v svobodni domovini in takrat bo dokončno spoznala, kaj je osvobodilna fronta dala slovenski ženi.

PRIMORSKE SLOVENKE PRIMORSKE ŽENE IN DEKLETA

Prvič v zgodovini se obrača oblast do Vas kot k polnopravnim državljanom. To je naš ljudska oblast, naše demokratično predstavništvo, Slovenski Narodni Osvobodilni Svet, ki je izšel iz naše osvobodilne borbe, iz svete domovinske vojne jugoslovanskih narodov.

PRVIČ V ZGODOVINI KLICEJO SLOVENSKO ŽENO NA VOLISCE, da bo sama ob rani z mozem gradila našo novo, kralju osvobojeni dom, da bo v njej kot enakopraven član povzdignila svoj glas in ga tudi uveljavila.

PRIMORSKE SLOVENKE I.

II. zasedanje protifašističnega Sveta da =

redne Osvoboditve Jugoslavije (AVNOJ-a), najvisje predstavništvo jugoslovanskih narodov v novi demokraciji, federativni Jugoslaviji, je potrdilo priključitev Slovenskega Primorja in Slovenske

Benecije k Titovi Jugoslaviji. Zato je glas, ki ga boste oddale na volišcu obenem klic sveta, da VSA PRIMORSKA GLASUJE ZA ZEDINJENO SLOVENIJO V OKVIRU NOVE, DEMOKRATICHNE, FEDERATIVNE JUGOSLAVIJE.

Za to: VSE DO ZADNJE NA VOLISCE!

Ko boste postavljale kandidate na skupnih listah OF, glejte, koga boste problastile, da Vas bo zastopal v Krajevnih narodnoosvobodilnih odborih in Okrajnih narodnoosvobodilnih skupščinah. Volite take moze in žene, ki so postojaki, ki jim mirne lahko zaupate usodo svoje občine, ki so se izkazali, ko je bilo nevarno biti Slovenec, ki so se izkazali zdaj, ko je treba tvegati življenje za narodnost in prepračanje. Sicer bo vsak poslanec mora neposredno odgovarjati svojim volilcem in ga bodo ti lahko vsak čas odpoklicali, če si jim ne bil po volji. Vendar živi med nami toliko sijajnih moz in žena, ki so se izkazali v borbi, da pomot ne bomo delali.

P R I M O R S K E Z E N E !

Stopajte pogumno v strnjenih vrstah na volisce. Volite in bodite voljene!

VZEMITE USODO SVOJEGA NARODA, SVOJIH OTROK, SAME V SVOJE KREPKE, OD DELA UTRJENE ROKE! POSTANITE V REŠNICI GOSPODARICE SVOJEGA DOMA!

Dnevi od 15. maja do 15. junija, ko bodo mnoge slovenskega ljudstva na Primorskem stopale na volisce, bodo za vse Slovence praznik. Posebno pa bodo praznik, ki bo vecno ostal zapisan v zgodovini slovenskega naroda za ženo. Odslej bo njena želja in njena volja sodila na Slovenskem.

NAJ ŽIVI ENAKOPRAVNOST ŽENAM

KI JO JE PRINESLO IN UVELJAVILO NARODNO OSVOBODILNO GIBANJE!

NAJ ŽIVI ZAVEDNA DRŽAVLJANKA NOVE TITOVE + JUGOSLAVIJE!

Primorske Slovenke! Vse do zadnje na volli = sce! S svojim nastopom na volišču dokazimo, da smo danesle klic našega narodnega Predstavnštva Slovenskega Narodno Osvobodilnega Sveta (SNOS-a), dokazimo, da smo enakopravne v resnici, dokazimo, da smo vredne zaupanja!

Pokrajinski odbor SPŽZ
za Slovensko Primorje.

SLOVENSKI MATERI

Da lahko rečemo, da smo prave slovenske matere, se moramo tudi izkazati. Postaviti se moramo v prvo vrsto, ako hccemo pokazati, da smo v srcu ohranile zvestobo naši domovini.

Ako je bila kdaj potreba pokazati se in se postaviti, tedaj je to sedaj. Samo še par korakov je do zmage, do svobode! Saj je že dosti let bilo teptano slovensko ljudstvo; ni smelo govoriti, ne peti, niti skoro bi rekla dihati po slovenske.

Torej kerajzno naprej!

Dajte slovenske matere lep vzgled vašim, - hčeram, vašim sinovom, vzpodbujajte jih in poducuj te jih zakaj gre. Ve matere! Ve ste že izkušene iz prejšnje svetovne vojske; nar niste okusile trpljenja, preganjanja in zatiranja v pregnanstvu, po ta borisnih?

Saj ste doživlele kako so zatirali cele družine, kako so morili nedolzne otročice in vse zato, da bi nas, slovensko ljudstvo pokoncali. A niso na pa tudi ne bodo nas! V resnici se je skreilo -

nase število ; zato pa na delo kar nas je, bolj
zive in korajžno.

Moramo biti neustrasni!

Zavedajmo se, da gradimo za svobodo. Ve ma-
tere ne smete biti omahljive! Dolgo vrsto let ste
negovale svoje otročice, zdaj so odrasli in rade-
bi jih očuvale zla. Tem, rekle boste, moram skrbeti
zanje! Majhni, otroci majhne skrbi, veliki otroci
velike skrbi.

A sedaj so nujni časi, treba je pohiteti in
prijeti za krmilo, da si bomo sami ladje krmarili,
da nam bo plula po varnem morju. Potem bomo lahko
srečni in zadovoljni. Brez žrtev žal ne gre.

Vsi na voliče! Vsi v partizane!

Swoboda se bliža - hitimo ji nasproti!

Primorska mati.

POKAZALI SO SE V PRAVI LUČI

Ba bi odvrnili primorsko ljudstvo od odkri-
te borbe proti smrtnemu sovražniku vsega člove-
stva-fašizmu, da bi razbili enotnost Primorcev in
Primork v času, ko slovensko narod bi je krvavi -
boj za svojo srečnejšo bodočnost, se poslužujejo-
izmecki nasega naroda, slovenski Judezi-Svabobran-
ci; vseh mogočih lazi.

Upajo se govoriti tisti, ki so v stari Ju-
goslaviji živeli na račun delavnega ljudstva, ka-
tere so končno tudi prodali fašističnim zverem.
Danes pa ti širokoustnezi žive od judezevih gro-
sev, katere dobijo za svoje izdajalsko početje od
Hitlerjave Nemčije. Ti "borci" nam govorijo, da se -
berijo proti sovražniku slovenskega ljudstva -
proti partizanom. Mi pa dobro vemo, da sovražnik -
slovenskega naroda je samo eden in to je fašizem

in znani zvezani pomagaci. Saj se je prav tako - izrazil tudi angleški ministerski predsednik gospod Churchill: "Slovenskemu narodu grozi nevarnost edine od nemskih banditov in njihovih pomagačev."

Primerškemu ljudstvu ni treba razlagati, - kdo je nas sovražnik. Na svojih plečih dovolj občuti udarce nemških banditov in Rupnikovih izdajalskih svabobrancev. Nedolžne žrtve - matere, otroci, starci - požgani domovi in vasi, to so krvavi sledovi brbarskega početja Nemcev in svabobrancev, ki bodo v zgodovini oznanjali še poznim rodovom, kdo je bil sovražnik slovenskega naroda.

Da se Rupnikovi Svabobranci borijo tesno - povezani z nemškimi banditi nam jasno pokazuje "svečanost" domobrancev v Ljubljani. Med nemškimi vojaškimi zastavami, med zastavami SS oddelkov, so svabobranci prisegli, da se bodo zvesto borili z nemsko oboroženo silo pod poveljstvom vodja nemcije, SS oddelkov in nemške policije.

Mar se tedaj, borijo za slovenski narod? Mar se nemške bande borijo za slovensko ljudstvo? Slepcu mora biti jasno, da je to le pesek v oči. Nemski banditi se borijo proti slovenskemu narodu, proti Narodnoosvobodilni vojski. In tako so tudi svabobranci - največji zavezniki nemškega fašizma - borijo pod poveljstvom Hitlerja, SS oddelkov in nemške policije proti lastnemu narodu in njegovi Narodnoosvobodilni vojski.

Tovarišice! Toko morate odgovoriti vse tistim, ki vas hočejo z lažljivo propagando, da se domobranci borijo za slovenski narod, spraviti na pet, pokateri stopa izdajalska bela garda.

Slovenke merame poznati kod borca za belj - se bodočnost nas in naših otrok samo naše partizansko vojsko, pod vodstvom marsala Tita, kod naše

martne sovražnika pa nemške bandite in njihove -
placane podrepnike-svabebrance, pod poveljstvom -
Judeža-Rupnika.

Bliza se dan rešitve za slovenski narod, -
bliza se dan svobode. Toda z dnem svobode bo
prišel tudi dan obračuna. Neusmiljeno bomo obso-
dili tiste, ki se danes pod nemškimi zastavami ve-
žejo s tistimi, ki nosijo krvave meče od nedolžne
krvi naših mater, očetov, bratov, sestra in otrok,
s tistimi, ki jim obleke dišijo po dimu naših do-
mov in vasi.

Dan obračuna je blizu-krivice bomo neusmi-
ljeno kaznovali!

POZIV

ORGANIZACIJI SPZZ NA PRIMERSKEM.

Drage tovarišice!

V sedanjem trenutku, ko je dosegla naša na-
rodno osvobodilna borba tisto stopnjo, ko si slo-
venski narod zacenja graditi svoj bodoči dom, so
potrebna nova in nova denarna sredstva. Potreben
je denar za vzdrževanje vojske, za organiziranje
civilne oprežitve in za druge nujne potrebe -
naše uprave. Dehečki iz davkov, prisilnih dajatev
in prostovoljnih prispevkov daleč ne zadostujejo,
da bi iz njih krili rastóce potrebe. Zato je po-
trebno, da mobiliziramo tisti denar, ki leži neiz-
rabljen na terenu, zakopan v raznih skrinjah, ka-
teri ne koristi prav nikomur, niti lastniku niti
narodni skupnosti. Potrebno je, da si zahtevamo naló-
go, da ves ta denar, ki ga je na Primorskem še na
desetine milijonov, mobiliziramo za naše narodno-
osvobodilno borbo, za kritje vsag potreb, ki nastá-
jajo v zvezi z gradnjo naše narodne oblasti.

V ta namen moramo izvesti najširše posejilno kampanjo. Izvedli jo bomo v okviru tekmovanja, ki ga je razpisal Izvršni odbor osvobodilne fronte. Tekmovale bodo vse naše organizacije in posamezniki, kdo bo nabral več posejila svobode.

Tovarišice!

Izkazimo se ponovno! Boženo paketno akcijo za partizane v nabiralnem mesecu za naše bojalnice, so primorske žene in dekleta pokazale predanost naši sveti borbi. Primorska žena je vedno in povsod držala praport naše borbe. Ni je bilo na lege, ki jo nebi vestno izpolnila. In tako mora steriti tudi sedaj! Naša organizacija bo tekmovala z organizacijo ZSM in s terenskim odborom OF, naše žene in dekleta bodo tekmovali kot posameznice. In prav zato se mora v nabiranju posejila ponovno pokazati, da hode SPZZ organizacija čim več doprinesiti k izgradnji nove domovine, v kateri bo naša slovenska mati sreča sebi in svojim otrokom.

NASA ORGANIZACIJA MORA NABRATI NAJVEČ POSEJILA!

NASA ORGANIZACIJA MORA BITI PRVA!

Smrt fašizmu-svobodo narodu!

Pokrajinski odbor SPZZ
za Slovensko Primorje.

*Angleži občudujejo
jugoslovanske partizane*

Med materialom, ki so ga metala angleška bovala s padali primorskim partizanom, je bilo tudi mnogo angleških časopisov, ki poročajo o našem narodno osvobodilnem gibanju in o naši narodno -

osvobodilni vojski Jugoslavije. Nese žene bo gotovo zanimale, kaj pišejo na Angleškem o partizankah. Clare Hollingworth, posebni dopisnik časopisa "Western Mail", je priobčila dne 22. januarja 1944 članek, z naslovom: Te žene nimajo časa za ljubezen.

"Tetnajst odstotkov naših vojakov v prvi bojni vrsti predstavljajo žene", je rekel polkovnik Vladimir Dedier. "Imajo mnogo velikih prednosti. Vse so odločne, nepopustljive, ker so skoraj vse izgubile svoje moče zaradi nemških akcij."

Bolj potrpežljive so in bolj vztrajne kakor moški vojaki in so pripravljene rade volje čakati v zasedi tudi dva ali tri tedne, da le iztaknejo tistega nemškega oficirja, ki sme ga hoteli spraviti s sveta.

Najvažnejša prednost ženskih vojakov pa je ta, da pojedó polovico tega kar poje moški vojak.

Polkovnik Dedier je dostavil, da je bilo spocetka leta 1941 med ženami zaradi pomankanja izvežbanosti in zaradi njihove fanatične želje po uspehu zelo mnogo žrtev. Zdaj so povprečne žrtve tolike kot med mozmi. Razumljivo je, da jih je sprejetih v prvo vojno službo samo malo izmed tistih, ki se prijavijo prostovoljno za službo v vojni vrsti. Tiste, ki niso dovolj močnega in trdnega zdravja, da bi prenesle tritedenski kurz, ki se vrši večinoma na prostem v snegu in s samo polovico hrane, porabijo za belnicarke ali kuharice na položaju. Politični častniki in komisarji, ki so pogosto ženske, obracunavajo s tistimi, ki ljubinkajo in potem nikoli ne ljubinkajo več.

Najvišji čin, ki so ga ženske v vojski dosegle, je polkovnik, toda ženske, ki so politični funkcionarji, so dosegle čin brigadnega generala.

Junakinje

Podajamo dva značilna primera žen -bojev-
nic: Ranka je zdaj stara 20 let. Bila je v partiza-
ne s svojim bratom leta 1941. Njenega brata so
ustrelili Nemci, Ranka pa je bila ranjena, ko se
pognali v zrak nemške taverne kamijone tik pred
Beogradom.

Ranki so odrezali nogo brez narkoze, zaradi
pomanjkanja potrebnih za razkuževanje se je ra-
na zagnojila. Trikrat so ji zaradi gnojenja mora-
li skrajšati nogo, in vedno znova se je vrnila k
svoji četi. Zdravniški pripomočki, ki so jih parti-
zani poslali iz Anglije in Amerike, so ozdravili
Rankino gnojno rano. Dali so ji konja in zdaj že
spet poveljuje svoji četi.

V zadnjih bojih v Crni gori je Ranka usta-
vila umik partizanom s tem, da je jezdila na svo-
jem konju skozi najbolj smrtonosni ogenj in kri-
cala svojim četam, naj ji sledijo.

Druga žnakinja je VUKA MICUNOVIC, stara
20 let, ki poveljuje četi. Zunaj močno utrjenega -
mesta Livna so se umikale partizanske sile zara-
di pomanjkanja municije. Vuka je ustrelila sofer-
ja in spremljevalca nemškega oklopnega avtonobi-
la, ki je vozil municijo in je voz odpeljala k
svoji četi, ki je uporabljala Nemcem zaplenjene -
brzostrelke.

Tako je Vukina četa napadla in je predrlo
znanje obrambne črte. Sledile so ji druge čete -
in v osmih urah je bilo mesto v partizanskih ro-
kah.

Vuka je izjavila, da svoje pravo ime Ranko
pove, ker so Nemci pobili že vse njene sorodnike.

PRIMORSKE PODPRITE MOBILIZACIJO

Vsi izgledi zadnjih dni kažejo, da stojimo pred odločilnimi dogodki. Rdeča Armada zaveznic - Anglija in Amerika - se pripravljajo na skupni udar, ki bo strl in pokopal za vedno nemškega okupatorja in z njim vred tudi vse njegove pomagače. Jugoslovanski narodi bodo zadihali v svobodi. K temu veličastnemu udarcu pa morajo pripomoči vse svobodoljubne sile in prav zato stoje tudi pred našo Narodno osvobodilno vojsko te naloge. Izpolnila jih bo tem lažje, čim bolj bo močna, čim bodo operativne enote - odredi, brigade in zaludna - vojska - izvedle ponovno mobilizacijo, vseh za orožje sposobnih moških.

Tovarišice!

Naša sveta dolžnost je, da to mobilizacijo v polni meri podpremo. Nagovorimo svoje moške sinove - brate, prijatelje, naj store svojo dolžnost do lastnega naroda, naj gredo tja, kjer je danes edino pravo mesto poštenega Slovenca - v partizane.

Poiščimo skrivače, ki se odtegujejo borbi za obstoj našega naroda in s tem očitvidno podpirajo smrtnega sovražnika - nemške bandite in domače izdajalce. Danes je 12 ura, da se odločiš svojemu narodu. Vsak Slovenec se mora zavedati da ga bo narod klical na odgovor: "Kaj si storil v najtežjih dneh za svoj narod?"

Tovarišice, povedite vsem za orožje sposobnim moškim izjavo, ki so jo izrekle delegatke na prvi pokrajinski konferenci primorskih žena: "Moški naj gredo v partizane, vse delo na terenu -

bomo opravile same!"

Smrt fašizmu-svobodo narodu!

Pokrajinski odbor SPŽE
za Slovensko Primorje

P R V O P I S M O.

Pisem ti prvo pismo. Komaj par dni je, od kar si odsel, a toliko reči bi ti rada povedala. Vse ono, kar sem pozabila ob slovesu, - Težko sem te dala. Borila sem se v notranjosti sama s seboj, saj si mi edini sin; saj si mi oče in mati, sestra in brat, nobenega človeka nimam razen tebe na svetu. In ti imaš komaj dobrih 15 let. Res je, la si - velik in močan, da si videti dve, tri leta starejši, da si v teh treh letih vojne preživel marsikaj hudega, kar te je deloma zresnilo - a vendar si še vih, av otrok, ki nima pravega pogleda v svet.

Videl si, da se je dvoje sil borilo v meni - in vedel si, da nesmeš odnehati s prošnjo, ker bo tvoja prošnja zmagala. V trenutku največjega oklevanja sem se spomnila na sončen aprilski dan - 1941. leta. Stali smo na celjski postaji. V dolgih, ravnih vrstah je bila vsa soška legija sestavljena iz samih dobrovoljcev, ki so se zbrali, da bi branili domovino in da bi iztrgali iz rok italijanskih fašistov ljubljeni in oboževani primorsko zemljo.

Nikogar ni bilo na postaji razen nas in - službujočih železničarjev, kakor, da se niso upali priti Celjani, da bi pozdravili svoje primorske brate, ki so živeli med njimi eno - dve desetletji in ki odhajajo danes v borbo, da bi se vrnili v domovino. Vsi so v pričakovanju nečesa groznega, ki se bo nemudoma razlilo po ulicah. Zapirali

so se v svoje domove, kakor da bi se stem ubranili tistega zla, ki prihaja, ki pa ga še ni nikjer, a vendar da vsakdo že sluti. Na peronu je sto in ~~sto~~ grl prepevalo: "Reka Trst, Gorica". Nihova pesem ni nasla odmeva.

Poleg mene je stal mlad fant, skoraj še otrok. Niti opazila ga nisem, dokler ni stopila - k njemu še mlada, v crno oblečena žena. Bila je njegova mati. Postala sem pozorna. Ona pa se je - za trenutek odtrgala od svojega sina, okrenila se k meni in mi rekla v krasni srbscini: "tudi vi greste z njimi. Za Vel. noc bo izpolnil moj sin 16 let. Moje darilo za njegov rojstni dan, je dovolje nje, da sme oditi k dobrovoljcem. Toliko me je pro sil. Tudi moj mez je bil dobrovoljec, a on mi je - umrl in sedaj sem samo s tem sinom. In dodala je: Sedaj gre z vami. Bila je srbinja, a pustila je svojega edinega otroka v vojsko, da se pojde bo- riti za kos Slovenske zemlje. Kot Slovenka in Pri morka ti nisem mogla več braniti. Le vprasala sem te še enkrat, če si res srecen in če greš res rad. Sama pesem je bila v tvojih očeh in en sam l. na- smeh na ustnicah, ko si mi odgovoril; "Rad grem, - res grem rad in srecen sem, kakor se nikoli. Hvala ti mama, ker si me pustila." Naglo si se poslovil, kakor, da bi ne bilo več časa zato. Nadel si . . na- hrbtnik na ramo in odkorakal, kakor na svatbo.

Slišala sem, da ste se odpeljali z avto ne- kam dalec. Moja misel te spremlja po vseh belih - cestah in samotnih gmajni. Se nikoli ni bila toli- ke s teboj, kakor je te dni. Vidim te, kako si bil majhen in kako si dorascal. Mirna sem, ker sem v teh redkih dneh, ki so nama bili v zadnjem času - dani in sva bila skupaj, spoznala, da ti je globo ko v duši ostalo vse, kar sem ti dobrega v nezni- mladosti vsadila vanjo in kar sem gojila toliko-

let. Vem, da se boš med partizanskimi tovariši in v trdnem življenju partizanov dogradil v človeka, da boš dobil vzgojo, katere bi ti na mogla dati nobena šola, noben študij, ki jo lahko da samo borba.

Bodi ponosen, da si član slavne Titove armade, ki se ji davi ves zavezniški svet; Vojske ki je uničila včeraj Italijanske fasistične krvnika in ki bo jutri osvobodila vso domovino. Krbno pazi, da bi jo ne umazal z nabenim nepremišljenim dejanjem. Svojim tovarišem bodi dober tovariš! Če bi te na bila nazaj, bi mi bilo hudo, če bi pa zvedela kaj slabega o tebi bi mi bilo še težje. Misli na vse to in vedi, da je vedno s teboj tvoja mati.

M O B I L I Z A C I J A .

(Dopisi)

Mesece na nebu je raztezal svoje žarke po naših briških hišah in vaseh. Skupina mladincev na vasi je prepevala partizanske pesmi. Nenadoma zaslišimo več teških korakov. "Partizani so zašepeta nekdo." Hej, naš domači partizan Miljo! Kaj te je prineslo in v takšni uri? "Mobilizacija, fantje! Bliža se konec; mislim, da vam sedaj nebo predolgo do naše končne zmage. Naprej!" Nato jim razdeli pozivnice. Moj brat Ivan se tudi oglasi: "Pa zame ni pozivnice", je vprašal? "Tako rad bi odšel z vami v partizane!" No, mi odgovori tovariš saj se lahko prostovoljno javiš, res si zaveden in pošten dečko.

Že zjutraj 7. t. m. se je brat odpravljal. Pa ga mama začudeno vpraša: "am pa danes?" Mama

jaz grem v partizane!" "Kaj se ti meša? Saj si še premlad, kaj osemindvajsetga letnika se ne mobilizirajo!" Nato pa brat odgovori: "Saj prav zato se hočem pokazati zvestega prostovoljca in hočem pred vsemi tistimi, ki so sinčci dobili listke, iti naprej v bataljon!" In res je brat z velikim navdušenjem odkorakal zdema s partizanskim po zdravom in vzklikanjem za svobodo, v boj do končne zmage.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Sestra Darja.

Z G O R I S K E G A

(DOPIS)

Danes je leto dni, kar sta dve moji hčerki v partizanih; zato sem napravila malo večerje, katere se je udeležila samo ena hčerka z nekimi tovariši in tovarišicami. Tovarš je lepo zapel par priljubljenih partizanskih pesmic.

Bog vas živi, naši tovariši in tovarisice!

Pozdrav tovarisica mati.

PRVI MAJ

Na predvečer so po naših vaseh zagoreli kresovi. Zbrali so se vascani in v krogu prepevali prelepe partizanske pesmi. Po silnem navdušenju in prepevanju so se odpravili k počitku. Bilo je skoraj temno, le palatna se je tema uzikala. ~~Nastopajmo~~ Po vasi so hitro urne po

stave in predavale naše matice, ki so vedrih -
tje odpirale hišna vrata in začudeno in z vese -
ljem opazovale nevsakdanji prizor. Po zidovih -
in po tleh vse polno letakov, tu pa tam zastave.
Bil je krasen spom, ladanski dan, a kljub temu, da
je bil delavnik, so se vaščani praznično oblečeni
sprehajali po cestah in z veseljem odzdravljali -
tovarišem, ki so ravno kar prihajali. Pozno popol -
dne je na vasi završalo, mlado in staro, vse je dr -
velo na cesto. Prihajala je v vas četa z godbo in
zastavo na čelu. Ob vihnem navdusenju, ob nepo -
pisnem veselju vseh prisotnih so naši junaki -
strumno korakali. Prihitela sem na cesto, gledala
sem naše hrabre fante, kako ponosno korakajo, pono -
sno, ker jim je na čelu vihrala krasna zastava. Za -
stal mi je korak in mesto, da bi vzklikala sem ne -
mo stala in solze sreče in veselja so vrele mi -
po licu. Napravili so obhod po vseh bliznjih va -
seh in vsepovsod so bili sprejeti z nepopisnim -
veseljem. Z vzdignjenimi pestmi so vaščani vse -
povsod spremljali naše fante in njihovi obrazi -
so pricali, kako so ginjeni.

Zvečer je bil v lepo okrašeni solski dvora -
ni mizing. Tovariš Vojmir je v lepem govoru ozna -
cil pomen današnje borbe in vzpodbujal ljudi k
oimvecjemu delu in požrtvovalnosti. Po končanem -
govoru so deklice prav lepo in pristrčne deklamir -
ale pomembne deklamacije. Pelj smo partizanske -
pesmi. Vaščani so pripravili tovarišem okusno ve -
čerjo. Ob splošnem veselju in razigranosti se je
razvila na to res lepa in dostojna domača zaba -
va.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Na terenu, 2.V.44.
Kraška Nuša.

Tisti ki se borijo za vero ropajo po naših cerkvah

Nekega meglenega dne, so okoli 7 ure zjutraj pridrveli v našo vas nemški banditi in njihovi podrepaniki švabobranci. Bilo jih je kakih 50. Razpršili so se najprej po vasi in nam kazali svojo "veliko kulturo". Pokradli so nam perilo, za belo, meso in sploh vse, kar je dišalo požrešnim zelodcem.

Dva od njih pa sta se prikradla v cerkev in prišla z orožjem, katerega se drži nedolžna kri naših mater in otrok, ropati cerkveno imetje. Prvi je razbil nabiralnik pod kipom sv. Antona, štel denar, stal sredi cerkve in ogledoval okrog sebe, kaj mu se ugaja. Drugi pa je z bajonetom izvrtal luknjo v drugi nabiralnik pri kropilniku in tudi tega je izpraznil. Emaknila bi bila gotovo se kaj, da ju niso klicali njihovi kamarati.

Tako in se mnogo grše delajo "branilci Kristusove vere"-izdajalski švabobranci z denarjem, ki ga naše ljudstvo daruje za cerkvene potrebe.

Tovarišica z Goriskega.

Tovarišice! Takih in podobnih primerov bi vam lahko naštele mnogo. Nesteto cerkva je na Slovenskem, ki so postale žrtev tistih, ki na vsakem koraku povdarjajo, da se borijo zato, da bi rešili vero, katero hočejo uničiti partizani. Da izropajo samo denar, to so le malenkosti. Poslužujejo se mnogo hujšega barbarstva. Pokradejo zlate kelihe, raztresajo po tleh blagoslovljene hostije, ropajo cerkev vsega, kar je zlato in trgajo masna -

oblacila za čevljarice.

Tovarišice, po dejanjih moramo soditi pa bo mo jasno videlo, da se Rupnikovi in svabobranci - le pod krinko vere borijo proti partizanom, v resnici pa se kod glavni zavezniki nemškega fašizma borijo proti slovenskemu narodu in ga izdajajo na vsakem koraku.

Lahko je videti razlike med našo partizansko vojsko, ki se bori res za svobodo slovenskega ljudstva in za to spoštuje tudi naše cerkve ter med izdajalsko svabobransko, ki za judezeve groše prodaja svoj narod. Zato ne nasedajte laznjivi - propagandi belogardistične kuge!

TO SO DELA SVABOBRANCEV IN NEMCEV.

Dne 16. februarja se zasliši glas po naši vasi: Nemci gredo - Nemci gredo! To je bil strah kakor pred divjimi Huni. Pridrveli so v vas, kakor razdivjane pošasti, a niso se ustavili. Kako smo se oddahnili, ko smo slišali, da s svojimi vozilidrvijo naprej; mislili pa smo si: uboga vas kjer se ustavijo. Naše matere so se pogovarjale: Zadan es smo se jih resili - hvala bogu!

V popoldanskih urah, ko smo ze vse skrite stvari dali na svetlo, zaslišimo po cesti iz so sednje vasi, od koder so prej šli Nemci, da se h navsko pomika proti naši vasi, voz, v katerega je bilo vpreženih par grdih kljuset. Nikdo ni mislil, da bi to bili Nemci. Ljudje so bili pri svojem delu brez skrbi. Svabobranci in Nemci pa so se približali vasi in spustili tri topovske strele v najlepšo hišo v vasi. Sedaj so si mislili, lahko korakamo v vas, saj smo uničili vse Slovane in tudi partizane. Nato pridirja cela kolona z vozili-

v vas. Pot so si seveda delali s težkimi strojnimi; med tem so ustrelili enega svojega hlapca - Mangola. Ko je vsa drhal bila že v vasi, so začeli ropotati in pobirati vse, kar jim je bilo najboljše: kokoši, svinino, gnjati, jajca, moko, riž, pasto in žive prašiče, mnogo različnega perila in oblačil. Oficirji so pri vozovih čakali in ljudi tolazili - da Nemci ne kradejo. Ko so vse naložili, so odšli - in se jezili, da naši ljudje niso dovolj gostoljubni.

V naši mali vasi smo imeli že večkrat tekegoste. Sedaj se pa zdi, da so jo dovolj že oropoli - in se ne ustavijo več v naši vasi. A mi pa tem bolj skrbimo za naše junaške partizane, ki so nam že skoraj priborili toliko zezeljeno svobodo.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

Tovarišica kraska Jucka.

NAŠE PRIREDITVE

S tovaršicami smo prejele vabilo, da bi se udeležile mitinga in kulturne prireditve, ki se je vršila tam nekje v sredini briškega okrožja.

Dan se je že nagibal, pod je bila dolga, to da radost, ki se je v naših srcih vzbujala ob pogledu na vabilno pisemce, je premagalo vse težave vse ovire. Takoj smo enoglasno potrdile, da smo pripravljene na pot.

Ko smo čvrsto stopale po mehkih, samotnih stezicah, je vladala prijetna tišina. Le tu pa tam je zasumelo listje pod lahki karaki veselih tovarišic. Nad nami se je v gostem vejevju spreletavala zgodnja pticka pevka, ter s svojim srebrno - zvonkim glasom prepevala včerajši pozdrav.

Pa opazujem svoje tovarišice. Zvedrim celom, z našim smehom na ustnicah, z očmi uprtimi v dalje, toda - tihe in zamišljene stopajo z brzim korakom proti svojemu cilju. Kakšna misel jih vendar navdaja, da s takim veseljem stopajo po samotni hosti ob tihi večerni uri? Zakaj se jim tako mudi? Vem, saj - poznam predebro svoje tovarišice. Poznam jih, kako radi prirejajo kulturne večere, vem, s kakšnim zadovoljstvom se odzovejo takim prireditvam. Vesele so in ponosne, ker lahko že sedaj, ko smo v teku najtežje borbe, ko nas stalno zalezuje sovražnik, prirejamo prelepe veselice v pristnem slovenskem duhu.

Ko se približamo svojemu cilju, nas iz nenada pozdravi iz mišli glasni "stoj"! Nismo se utegnile odgovoriti, ko so nas tovariši že spoznali in rekli: "Naprej, naprej tovarišice, že čakajo na vas!"

Vstopimo v okrašeno dvorano. Oh, tedaj smo se čutile srečne. Tu slovenske zastave, tam slike tovariša Tita, tam slika tovarisa Stalina, pa spet drugje napisane naše parole.

Vsi smo težko pričakovali, kaj se začne. Nato je tovaris komandant s svojimi četami razvil slovensko trobojnico in vsi smo zapeli našo himno "Naprej zastava Slave". Sledil mu je govor tovarisa. Nebom opisovala vsebine govora, le to moram poudariti, da njegovo jasna, odločna beseda, ki je odkrila vse po vrsti, od začetka partizanstva pa do danes, je segla in prodrla slehernemu poslušalcu v dušo. Marsikateremu, ki je bil morda se zakrknjen do naše borbe, je resniona beseda o velikih partizanskih uspehih in slednjie o gotovi naši zmagi, razpodila najmanjši strah in dvom. Sledile so razne deklamacije, v katerih so naše dekleta oživela misli in želje naših pesnikov, ki

se že predstoletjem klicali k slogi in bratstvu. Krasne govore, vzklike in pesmi, ki so iz stotihgrl donele in se razlegale tja skozi vas, vam niti popisati nemorem.

Vse igrice in plesi v narodnih nošah, ki smo jih priredile, so navzoče zelo razveselili. Na koncu pa smo seveda imeli kratko plesno zabavo.

Ker smo imele daleč do doma, smo morale prenočevati pri tovarišicah v tej vasi. Drugo jutro, ko je sonce vzhajalo smo se zbrale sredi vasi. Odhajale smo proti domu. Vrhovi planin, ki so se - topili v zlatih jutranjih sončnih žarkih, so odmevali ob zvokih naše radostne pesmi, ter se izgu - bljali tja v hladno senenato dolino.

Branka.

P O V V A L O

izrekamo tovarišicam Kraškega okrožja, ki so v na - biralnem mesecu za naše ranjene borce nabrale - ogromno blaga.

Ker so vsled zaprek okupatorja prispela - poročila iz kraškega okrožja prepozno, nismo - uspeha teh tovarišic mogle objaviti v prejšnji - številki "Slovenke".

Tovarišice Kraškega okrožja, le tako poži - tvovalno naprej, da boste čimvec doprinesle sve - bodi naše domovine, katera ni več daleč.

Smrt fašizmu - svoboda napadu!

Pokrajinski odbor SPZZ
za Slovensko Primorje.

TUDI ISTRANKE SO SE ODREZALE.

(Isparovala okrožnega odbora SPZZ za Istro).

Teden dni pred velikonočnimi prazniki smo na pobudo Okrožnega odbora OF predlagale vsem rajonskim in terenskim odborom SPZZ prostovoljno akcijo za zbiranje velikonočnih paketov za naše borce. Bil je nepričakovan odziv. Žene v nekaterih rajonih so naravnost pričakovale te direktive. Z največjo skrbnostjo in ljubeznijo so pripravljale darila. V neki rajon, ki je že sam na sebi reventen in so že vse kar so imele dale za naše ranjence v nabiralnem mesecu, te direktive nismo poslale. Ko pa so te žene zvedela, da SPZZ drugod pripravljajo darila za naše partizane, so kar same organizirale to akcijo in same našle vezo za odposiljanje.

S tovarišico smo bile na delu v neki vaši, kjer je bilo rajonsko zbirališče tega materiala. Proti večeru so žene in dekleta prihajale s polnimi jerbasi. Kako gniljiv prizor je bil gledati žene, ki so prisle vse trudne in oznojene po par ur daleč, a vendar srečne, da so mogle tudi one pogostiti svojo vojsko za veliko noč. Po tradiciji Istrijski navadi so prinesle jerbase pogrnjene z belim prtom. Ko smo jih pohvalile, so rekle: "Vse to raje naredimo, samo, da bi se naši možje in sinovi z zmago ovenčani po končani borbi vrnili v osvobodeno Istro!"

V vsakem zavitku je bil velikonočni "žegen": petica, pirhi, košček suhega mesa, klobase, vino itd. Teh različnih dobrot je bilo 2.154 kg.

Ob tej priliki so obdarovale tudi pogorele in žrtve fašističnega terorja ali pa revne družine partizanov. Obdarovane žene so se s solza

mi v očeh zahvaljevale za vse kar so prejele.

Tovarišicam Istrskega okrožja izrekamo za take požrtvovalno delo vse priznanje in upamo, - da bodo svojo ljubezen do naših partizanskih bojev in predenost naši sveti borbí še stopnjevale.

Pokrajinski odbor SPZZ
za Slovensko Primorje.

O TA PRESNETI TOBAK

Tobak je neka vrsta rastlin, katera napravi velik dolgčas strastnim kadilcem, seveda le takrat, kadar ga ni! V naši bolnici se nahaja kadilec hudo ranjen; v največji bolečini stoka nekaj nerazumljivega. Tiho stopi k njemu tovarišica zdravnica in ga vprasa, kaj je tako hudega; saj navadno ga rana ne boli tako hudo. Milo odpre oči in zaprosi "malo tobaka". Težko je bilo zdravnici, ker mu ni mogla ustreči. Bila pa je ura okrog sedmih, tedaj navadno prihaja naš kurir; tudi danes je prišel točno, toda z večjo naglico, tako, da smo mislili že na hajko in na sovražnika, ki se menda približuje. Ne, nasprotno - prišel je z novico, da so na poti k nam že paketi naših tovarišic, ki vsebujejo več tobaka. Te novico je z veseljem sprejel tudi naš najtežji ranjenec, tako z veseljem, da ga je takoj nehaleboleti rana; bolečino pa so popolnoma popustile prihodnji dan, ko je v resnici zakadil po daljšem času cigareto. Isto se je zgodilo tudi z marsikaterim drugim bolnikom.

Zdravo drage tovarisice, dobro ste se odrezale!

Ranjenec v SVPB !

ZAHVALA VOJSKE.

Stan III. SMOUB "Ivana Gradnika".

Na položaju, 11. IV; 1944.

V prvo se Vam vsi tovarisi in tovarisice - III. SMOUB "Ivana Gradnika" srčno zahvaljujemo za voščila in vse dobrote, s katerimi ste podprli - našo brigado. Ne moremo vam opisati zadovoljstva naših tovarišev ob sprejemu voščil, iz katerih je jasno razvidno sočustvovanje in po - rtvovanje našega naroda v odnosih do partizanov. Vidimo, da se zavedate, da smo mitisti, kateri bra - zmo domovine - dom in družino. Da smo mi tisti, ka - teri se berimo z ramo ob rami z brati Srbi, Hrvati, Slovinci in Macedonci za veliko federativno Ju - goslavijo, na temeljih bratstva, enakosti in svobo - de. Da zidovi naših trupel padlih tovarišev očrta - vajo mejo naše lepe domovine.

Ni nam bilo težko trpeti po temnicah-fasi - stonih. Posebno pa sedaj nam ni težko gledati - smrti v oči, kajti za seboj imamo zdrav in zave - ren narod, kateri budno pomaga v vseh ozirih naši vojski.

Tovariši in tovarisice!

Strnimo se v eno celoto v idealih in dejan - jih, da bodo naši cilji bližji. Gremo naprej z dvig - lenimi glavami in ponosom, saj smo postali ena - kopravni in spoštovani člani svetovne družine. To - pot nam je zacrtala Komunistična Partija Jugosla - vije, a mi vsi smo jo dosegli z odprto oboroženo - vstajo in borbo zoper okupatorja in njegove opri - čnike.

Ne odnhanati! Delajte vedno več in vstrajno! Ne. Naj nas ne prevzame misel, očé, dovolj smo nare - žili. Naša borba prihaja do vrška. Svoboda prihaja.

Glavni porok tem je ustanovitev SNOS. Prve sado-
ve že uživamo.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

V.D. politkomisar:
Franko Ivan-Istok.

V.D. komandant-kapetan
Marjanovič Ratko.

ŽIVLJENJE POD OKUPATORJEM

9.IV.1944.

Se vedno nas tezi okupatorski jarem. Z zavestjo v srcu gledam na osvobodjene hribe, kjer zveni pesem svobode, med tem ko nad nami v dolini se - vganja teror ta kruti sovražnik.

Mimule dni je zopet razlil svoje sovraštvo do nas, ko je odpeljal številne tovariše in tovarisice, ki so delali na terenu. Tudi zato mu hočemo poplačati! Posebno zadnji čas smo podvojili tiskovno akcijo: ter ga opozorili, da mu bomo na vsakonejegovo zlo dejanje odgovorili z učinkovitim protisredstvom. - Lepega dne se znajdejo naši letaki - takorekoč v njihovih postojankah. To je pa že preveč za njihove pojme. Zavedajo se dobro, da je vse pošteno slovensko ljudstvo tesno povezano v skupni borbi za osvoboditev slovenskega naroda.

Naj navedem le primer, ki se je nedavno dogodil v bližnji tovarni. Delavcem so zapretili, da jih bodo dečimirali, če bi se v prihodnje še pojavili letaki v tovarni. Toda že naslednji dan - jih je bila tovarna znova polna. Svoje groznje pa

Vendar niso izpolnili. To je vsakakor zgovoren dokaz njihove nemoči. Pred dobrim letom bi čisto drugače ravnali. V času ko je ošabni Tric ohole ko rael po zasedenih deželah kod da bi bilo nje

gove za večno.

Ni dolgo od tega, kar sem srečala četo izdajalcev, tako zvane domobrance. Kaka razlika med temi in našimi partizani! Med tem ; ko ti izdajalci hodijo kot zločinci, ki so jim pogledi uprti v tla, ker ne morejo pogledati v obraz poštenemu Slovincu, so misli naših partizanov strnjene v en sam cilj - v zmago, svobodo našega naroda. Z veselim obrazom se jim lahko čita ljubezen do domovine, pripravljeni so žrtvovati tudi svoja mlada življenja, samo, da rešijo okupatorskega jarma našo prelepo slovensko zemljo.

Večkrat sledim s pogledom z okna svoje sobe tovarišem, ki gredo preko Soče, prisluškujem, ali se jim porada približuje sovražnik. Vsa srečna grem spat, z zavestjo, da je tudi to pot srečno slo.

Ko poslušam ob večernih urah šumenje soških valov, se mi zdi, kot da mi šepetajo s skrivnostnim klicem: Priidi ti slovenski fant in dekle, da preženeš krutega sovražnika, ki skrni in uničuje našo to našo lepo, ljubo domovino.

Tovarišica Slovenka.
Na položaju, 13. IV. 1944.

OKROŽJE BRKINI OBDARovalo NAŠE
PARTIZANE ZA VELIKO
NOČ

Po šestindvajsetih letih suženjstva po fašističnem terorjem smo prvič letos praznovali velikonočno prazniko skupna z narodno osvobodilno vojsko. Z velikim navdušenjem so naše žene sprejele predlog O.O. SPZZ, naj pripravijo velikonočna darila našim borcem in so se v polnem številu

odzvale pozivu; Iz vseh rajonov so prispeli obsežni zavitki okrašeni z zastavami, ki so vsebovali skupno 2.000 kg maslenega kruha, mesa, vzliko stavila pihov različno barvanih, kakor tudi kruhov-
okrašenih z znaki in napisi: rdečo zvezdo, živel
tov. Tito, žive! OF, živel tov. Stalin, žive! svo-
bodna Slovenija, voščila za velikonočne praznike,
itd. Tovarišice so opazile s kakšnim navdušenjem-
so naši tovariši borci iskali v zavitkih pisemce
z velikonočnimi voščili. Bili so prijetno prese-
nečeni radi velikodušnosti naših žena, ki so tudi
na svoj način, a nič manj kot oni borijo za osobo-
litev slovenskega naroda.

Največje priznanje pa moramo dati, ženam ra-
jona P., ki so se prav dobro izkazale. Okrasila so
voz, s katerim so peljale darila z zelenjem in slo-
venskimi zastavami, ter poklicale duhovnika da je
blagoslovil velikonočna darila.

Pripomniti pa moramo, da so se tudi naši po-
gorelci iz rajona Pr. poslali vsak svoj zavitek -
našim borcem. S tem so pokazali, klub vsej siromaš-
nosti nočejo biti zadnji.

Na sam praznik, kjerkoli so se pojavili part-
tizani, so jih naše žene povabile v svoje domove-
in jih prav dobro postregle tako, da so se res po-
čutili prav domače.

Svoboda.

*Pomagajmo
drug drugemu*

(Dopis z Goriškega)

V naši vasi živi žena, stara okoli 56 let. -
Močna žena, velike postavbe, dobrega srca. Mati petih
sinov! Štirje so bili pri vojaki pod italijansko

30
vlastni poklicani že preden se je vnasi vasi razvi-
lo partizanstvo; peti sin, ki pa ima bolno nogo je
bil v zaporih zaradi domacega izdajalstva. Za par-
tizane se je od vsega početka zelo zanimal.

Ob propadu Italije so se ostali sinovi -
vrnili in takoj odšli v partizane. Enake pameti je
bila njegova mati, takoj je spregledala in spozna-
la zakakj se borijo naši partizani. Pomagala jim -
je na vse načine, bodi z jedili ali oblačili. Neke
ga dne pa je bila tudi ona izdana. Brezsrčni div-
jaki si ji pobrali ves živež, vzeli radio in sama
je morala jim peljati v kasarno. Seveda so ji po-
nudili nakaznico za živež, ali ni je sprejela, tem
več jim je odgovorila, da tudi tako ne bo zavoljo
tega poginila. težko ji je bilo pri srcu, vprasala
se je kako bo sedaj pomagala našim partizanom? -
Danes ga ni kruha na njeni mizi, da si je pridela-
la 7 q pšenice in precej ječmena. Ko sem to vide-
la sem sklenila, da ji sosedji moramo pomagati, ko-
likor je v naših močeh. Izkazati se moramo tovari-
še na vsakem koraku.

Tovarisica Marička.

Komanda isterskega vojnega področja
Na položaju, 27. IV. 1944.

Okrožni odbor I.P.Z.Z. Brkini
na položaju.

Prejmite naše najprišrčnejšo zahvalo za -
prelepi poklon - za poslano zastavo. Spremljaje bo
do naše edince na vseh njih potih in barve naše
trobojnice nas bodo vspodbujale k novim podvi-
gom. Moči zanje nam pa bo dajala zavest, spremlja-
jo vse naše delo tovarišice, ki vlagajo vse svoje

sile in združujejo vse svoje napore z našim v -
čimprejšnjo zmago in dosego zvišenih ciljev naše
borbe.

Ob isti priliki Vas prosimo, da izrazite na
so iskreno zahvalo vsem vašim in okrajnim odbo
rom SPZZ za darove, ki smo jih prejeli za veliko=
nočne praznike iz terena, i darovi so nam dokaza
li, skako nežnimi skrbmi spremljajo tovarisice -
vse težave našega trdega življenja. Ob teh daro =
vih za današnje čase tako bogatih, je vsakdo čutil,
da tudi tu, čeprav je morda daleč od doma biva cu
teče srce, ki mu lajša Dočitev od družine. Se z vo
žo radostjo pa so bile sprejeta priložena pismo -
z borbenimi pozdravi tovarisic.

Oprostite, da je zahvala izostala, vzrok tea
mu je preselitev in ureditev novega kantonmana -
ter sovražnikov vdor, kar nam je vzelo toliko ča=
sa.

Smrt fašizmu - svoboda narodu !

Politkomisar:
Dolenc l. r.

Komandant:
sl. odsoten.

IZBOLJŠAJMO NAŠO ORGANIZACIJO

Prav tedni, ko stopamo slovenske žene pr=
vic v zgodovini na volišče in skupno z vso vasjo
postavljamo našo narodno oblast, ko enakopravno -
sodoločamo v gospodarskim, kulturnih in političnih
vprašanjih našega okraja, prav te dni, ko se ozira
mo nazaj na 8. marec in pregledujemo uspehe naše=
ga borbenega praznika-prav sedaj lahko s ponosom
ugotovimo, da je naša organizacija pritegovala k -
naši borbi tiste žene, ki so stale ob strani in
jih izaktivirala na kakršen koli način. Žene -

so opravljale najrazličnejše delo v osvobodilni borbi. Ob najtežjih, najbolj odgovornih poslov v brigadah in političnih odborih, pa tja do nabitih akcij za našo vojsko in žrtve terorja, vse to so opravljale žene, vključene v SPZZ. Zajele smo široke množice žena na deželi in mestih in jih vključile v narodno osvobodilno borbo, kar je glavna naloga naše organizacije.

Danes, ob volitvah, ko najbolj občutimo priznanje, ki nam ga je dala osvobodilna fronta za naše delo, je prav, da kritično premotrimo svojo delavno preteklost in da ugotovimo, kaj smo delali napak, vkljub doseženim uspehom.

SPZZ je množična organizacija osvobodilne fronte. Zato morajo vse njene akcije izvirati iz potreb borbe, ki jo vodi osvobodilna fronta. Akcije, ki jih izvaja SPZZ morajo krepiti ugled in moč naše osvobodilne fronte. Zgodilo pa se je, da je naša organizacija zaslala nekako sporedno z OF, namesto, da bi tesno zrasla z njo v celoti. Včasih je lažko recemo-zasledovala samostojne cilje, ki so res da bi bili v skladu z borbo OF, niso pa krepili OF, temveč so utrjevali SPZZ samo kot samostojno, posebno, žensko organizacijo, kar je napačno. Zgodilo pa se je n.pr., da so bile po nekod postavljene odbori SPZZ, ker krajevnih odborov OF se ni bilo. Namesto, da bi tovarisice, ki so tvorile odbor SPZZ spremenile ta odbor v terenski odbor OF, so celo s ponosom ugotavljale, da imajo odbore tam, kjer jih OF nima. Ponekod je bil celo slučaj, da so odbori SPZZ nezdravo tekmovali z OF. To ni bilo zdravo tekmovanje, to je bilo neumestno, škodljivo, ljubosumno tekmovanje, ki ne rodi dobrega sadu. Namesto, da bi naša organizacija krepila OF s tem, da bi ji predajala zgrajene kadre kar je ena njenih nalog - je čuvala te kadre za-

se, češ videli boste, kaj premoramo žene. Nastala je resna nevarnost da bi naša organizacija zašla v - feministično organizacijo, to je organizacijo, ki zasleduje ženske cilje v meščanskem smislu ločene od ciljev vsega naroda, vse narodne skupnosti.

Danes smo žene dosegle enakopravnost ravno s tem, da smo se borile in se borimo skupaj s - tovariši za pravico vsega naroda. naša borba je - borba vsega slovenskega naroda, borba za uničenje fašizma, za osvoboditev domovine. Zato mora bitian se delo bolj povezano z delom vse slovenske skupnosti, kar zahteva tudi nekaj sprememb v sami organizacijski obliki nase SPZZ.

Ne bomo imeli več sestankov SPZZ, ki bi delali in sklepali o vprašanjih, ki zadevajo vas, ločene od krajevnega odbora OF, oziroma Narodno Osvobodilnega Odbora. Sestajati se bomo in sklepali skupno s celo vasjo, vsem širokim vaškim odborom. Ravno tako Okrožni in Okrajni odbori o akcijah - se bomo pomerili s celotnim vaškim odborom. Skupno s Krajevnimi, Okrajnimi in Okrožnimi odbori - OF bomo sklepali o našem delu in poročale o naših uspehih.

Naši odbori SPZZ, bodo postali tako močna opora OF v njenem delu med ženami. Zajeti morajo nove ženske množice, ki so celo danes izven vrst, zajeti in pridobiti tiste, ki so sovražno nastrojene napram naši borbi. Vse te žene vključevati v Osvobodilno Fronto in spet in spet pridobiti novih - vse do zadnje - to je naša delznost! Tako pa bo tudi prenehalo ljubosumno tekmovanje za kadre z dragimi organizacijami, posebno z ZSM - saj imamo - vsaka svoj delokrog dela - vse pa mora biti podrejeno našemu glavnemu cilju - naši dokončni osvoboditvi, ki jo bomo izvajevali v skupnem boju pod vodstvom nase Osvobodilne Fronte.

